

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Beneficia Vetera Et Nova, Divæ Virginis Dittelbacensis

Sang, Eucharius

Wirceburgi, 1607

Altera Miraculorum Cauillatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64129](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64129)

tinet iram DEVS TER OPT: sint deprecatores, fortissimi Christi Athletæ, Bonifacius & Kiliannus. Verùm ad alteram miraculorum cauillationem progrediamur.

Altera Miraculorum Cauillationio.

Numen miracula patraret ad Mariæ, aliorumque Diuorum statuas aut imaginulas: Sunt trunci; sunt idola. Imagines qui colunt, ipsos dæmones colunt, qui sub nominibus mortuorum delitescentes, auctori- bus Lactantio & Tertulliano, viuentibus plagas tendunt. Tenebras sectantur Aduersarij, cum imaginibus Sanctorum negant cultum, & hoc ipsum probant è Tertulliani & Lactantij scriptis, pridem grauissimis in fide erroribus notatis. Siquidem Doctores habent, sanctosque Patres, qui formandas & colendas esse, scriptis luculentissimis ostendunt; imò omnem omnino consentientem vetustatem.

Sed nitimur in vetitum.

Malè, quod de Idolorum habet imaginibus Tertul- lianus, in nostras adaptari, vel inde fit manifestum; quòd picturas calicum, & crucis Christi agnoscat suo tempore vsitatas.

Librum de pudicitia quisquis legerit, inuentu- rum polliceor formam ac speciem, in calice effigia- tam, Seruatoris nostri, cum oue iniecta in hume-

De passio
ne Domi
ni.

ros; & quod amplius, eiusdem è cruce pendentis imaginem, in carmine apud Lactantium, sic compellantem accedentes ad Ecclesiam:

*Siste parum, in fontem q̄ tuo pro crimine passum
Respice me, me corde, animo, me in pectore serua.
Ille ego, qui casus hominum miseratus acerbos,
Huc veni.*

Veniant Aduersarij, & nobiscum haud prophanas, sed sacras in Tertulliano repertas imagines venerentur. Noxam aut labem non est quod vereantur ullam. Ut serpens olim æneus in sublimi positus, miserisque & afflictis opem conferens, Hebræorum genti in cultu & honore erat, eandem prorsus ob causam nobis Christi I E S V effigies.

Literas nouerint, nî cerebrum forsan è sicco subere conflatum habeant, dum res sacras referunt, sacras appellari; Euangelium nempe, dulcissimumque I E S V nomen. Cum hæc autem detecto capite, & accensis luminibus, quandoque in meridie venerationis ergò, & proferamus, & proferri audiamus: simili ratione, Christi ac Diuorum imagines cur non censeremus cultu dignas?

Honorem, quem nos Imaginibus concedimus, in D E V M suosque Sanctos referri, quis non videt? *Quemadmodum olim Iacob, inquit Leontius Episcopus Neapoleos Cypri, accipiens à filijs suis vestem sanguine conspersam ipsius Ioseph, cum lachrymis eam osculatus est, suisq̄ oculis circumposuit, non ipsam diligendo vestem, aut honorando hoc fecit, sed per eam arbitratus*

D. Hiero.
nym: in
Vigilanti-
um.

Vide A8.
4. 2. sy-
nodi Nice-
nae.

est

est se Iosephum osculari, & in manibus tenere: sic & Christiani omnes Imaginem Christi, aut Apostoli, aut Martyris tenentes, nostramq; carne osculantes, animo videmur nobis ipsum Christum, aut Martyrem complecti.

At displicet similitudo; dixeris. Agedū, inquit Leontius, tu qui arbitraris nullum manufactum aut planè effigiatum esse adorandum; nunquid sepè uxoris aut filiorum mortuorum vestem aut ornamentum in vestiario videns, illud osculatus es, & lacrymis rigasti? neq; tamen in hoc damnatus es; non enim ut DEVM vestes adorasti, sed ipsum amorē, erga eum, qui his amiciebatur, tuum per oscula declarasti. Coniugem etiam fortassis impiam, affectionibus turbulentam quotidie salutans, non reprehenderis, et sine quaquam tibi diuino ore uxoris salutatio precepta sit. Nos cum vides Christi, aut inculpate Matris, aut alterius Iusti imaginem salutantes, confestim indignaris, blasphemias fundis, resilis, & idololatrias nos vocas. Mirum te extra verecundiam, neque horrere, neq; tremere, neq; erubescere.

Verè magna est Iudaorum (Leontius si auro nostro vixisset, Sectariorum dixisset) cecitas, magna impietas, in veritatem iniuri sunt: ingrata eorum lingua, in DEVM conuitia dicunt. A sanctorum Martyrum reliquijs, & imaginibus saepe Demones fugantur; hac tamen scelesti illi contumelijs afficiunt, peruertunt, illudunt & subsannant. Quot inumbrationes, quot scaturigines, saepe etiam & sanguinis fluores ex Imaginibus & Reliquijs Martyrum extiterunt? ÷ tamen corde insensati, ridentes non credunt, verum fabulas ista & nugas esse arbitrantur.

Pudore suffundantur ; qui proprios Reges & alienos adorantes, nos tanquam Idololatrias derident. Nos omnibus in ciuitatibus & regionibus, in dies & in horas singulas contra Idola stamus armati, contra Idola psallimus, contra Idola & preces fundimus, & qua tandem fronte nos (Sectarij) vocant Idololatrias : Vbi nunc sunt, qua olim ab ipsis oblata sunt Idolis, bouum, ouium, & filiorum quoque victima? Vbi sacrificiorum fumi? vbi ara & profusiones sanguinum? Nos propemodum, quid sit ara, quid victima, ignoramus.

*Zonar: in
vita Mi-
chaëlis
Baibi.*

Thomsone satin? Desine, rogo desine, Diuorum spernere imagines, truncos & idola, cum ipse potius Truncus sis, appellare. Meliore consilio ductus, imitare Sabbatium Constantinum Leonis Armenij Iconomachi filium; cui cum linguæ deesset vsus, accedenti ad D. Gregorij Nazianzeni imaginem diuinitus restitutus fuit. Lumine tu non oculorum, sed mentis destitutus es; nec vides ad salutem viam. Venerare, si non Diuorum, quod piaculum putas, Christi minimùm effigiem, tui vt oculi, ad videndum fidei Catholicæ lumen, aperiantur. At maioris Iudæos, Samaritanos, Mahumetanos ceterosque sectari Iconomachos, (ô tenebras) quàm pietissimorum virorum sequi vestigia, qui imagines piè coluerunt, & earundem vsus, aduersus Iconoclastas egregiè propugnarunt.

Tui te facti, nî maturè respicias, aliquando poenitebit. Senties olim, tacuisse, longè fuisse satius, quàm aduersus Diuorum simulacra linguam habuisse mordacem. Quando calamum vertis in ima-

gines,

gines, petis ipsos Sanctos, quos illæ referunt. Nónne iniuria afficit regem, qui regiam vestem violat? non nouisti, quod is, qui iniuria afficit imperatoriam imaginem, in Imperatorem ipsam, veluti exemplar imaginis, eiusque dignitatem iniurius est? nescis, quòd quicumque ex ligno & coloribus imagini conuicia dicit, illum non damnari, veluti in rem inanimatam, sed contra regem ipsum dixerit? iudicatur enim occultè regi iniuriam intulisse.

Dic Thomfone, hæc te non vellicant? non stimulant? non excitant ad saniora consilia? vis plura? Luxit aliquando D. Chrysostronus, Præsul sanctissimus, & ad luctum scelerisque commissi detestationem, vt auditores permoueret suos, in magna frequentia hominum sic exorsus est: *Quid dicam, aut quid loquar? lacrymarum præsens tempus, non verborum, luctuum, non sermonum; deprecationis, non conuersionis. Tanta patrum magnitudo, tam immedicabile vulnus, tam vasta plaga, & omni medicamine maior, & superni indigens auxilij. Qui sic? Lusus est, qui non habet parem ullum super terram. Quis ille? Theodosius Imperator, cuius, quem admodum & defunctæ coniugis Placillæ imaginem, seu eam statuam Antiocheni subuerterant.*

Vos Catholica religionis hostes, Diuorum imagines impiè conspuistis, & concremastis. Vos IESU CHRISTI Crucifixi statuas, more Christianorum consueto erectas, abstulistis, patibuloque suffixistis; templa & sacrationa loca demoliti estis. Tu Thomfone Christi Regis regum, tu Sanctorum cri-

Homil. 2.
ad popu-
lū Antio-
chenum.

mina-

minatus es imagines; oreque impio hanc euomisti blasphemiam; Imagines qui colunt, dæmones ipsos colere. Tempus est luctus & lacrymarum. Læstisti caput omnium, quique non habet parem super terram. Ad supremum Regem confuge, illum in auxilium voca. Nisi supremum assequaris gratiam, nulla commissorum reparatio relinquitur. Votis ego, tui causa, iram numinis placare non desistam, ut culpæ admissæ condonet pœnam, teque ad fidem adducat, quam in secunda Synodo Nicæna, sub hac verborum formula, palàm professus est Euthymi⁹ sanctissimus Sardenſium Episcopus:

Ego antè lectis Beatissimi Papæ veteris Romæ literis, sincerè & irrepugnabiliter inhæreo, consentio, & confiteor de orthodoxa fide, de quibus sanctis videlicet & venerandis imaginibus, non veluti hoc sit nouum aliquod dogma, aut nuperum inuentum recipiens, sed clarè cognoscens ex Apostolica traditione, sanctorumque Doctorem in Ecclesia iussu per manus nobis traditum: ob eam causam venerandas imagines, ex toto corde, cum debito honore & saluatoria adoratione suscipio. Eos verò, qui seculi sentiunt, aut reclamant, contrariæque docent, alienos à Catholica Ecclesia arbitror, renuncio, hereticos proclamo.

Dictum satis de imaginum cultu. Cæterùm apud illas, cum & olim & iam, mira quædam patrari experiamur, duo vocari possunt in dubium. Alterum: Virtusne ipsis insit cuius causa à nobis coli debeant. Non ita censendum; siquidem res sunt corporeæ, neutiq̃ aptæ, ad recipiendam vim supra naturam.

Quo-

Quocirca si quæ apud Diuorum statuas miracula accidant, vni DEO adscribenda; qui nihilominus ipsorum imagines, aut quid aliud, (quò illos honore dignetur) non rarò adhiberi vult in patrandis miraculis; vt si omittantur, omnis conatus sit irritus. Imperabat quondam Moyfi, vt, manu extensa, vndas virga sua percuteret; quin & terræ puluerem. Vtrumque præstitit: mox aquæ in sanguinem versa; mox è terra tot cyniphes profusi, vt veluti extensa nubes, totam Ægyptum obumbrarent. Absque virga; ferrum, aliudue instrumentum et si adhibitum fuisset; nec sanguinis guttam elicuisset ex aquis; nec animalculum è terra Moyses.

Abeat Aduersarius, nobisque imponere designat; è Diuorum Imaginibus nos Deos formare, tribuereq; nescio quam, vim & virtutem, non sine Diuinæ Maiestatis iniuria manifesta. Agnoscimus auctorem Miraculorum DEVM esse: Imagines verò Diuorum, instrumenta duntaxat; quæ ad effecta qua ratione concurrant, prolixè cum Philosophi, tum Theologi disputare solent.

Dubium & controuersum alterum est, sintne signa Religionis veræ, quæ passim, in Ecclesia, fieri notamus miracula apud Diuorum Imagines, seu eorundem Reliquias sacrosanctas. Haud desunt, qui negent, infirmo hoc moti argumento; quòd opera prodigiosa & admiranda, Imagines quoque prophanas, & homines Ethnicos olim patrasse legamus. Simulacrum Iunonis Monetæ à militibus curiose, & quodam modo per iocum, interrogatum;

*Val. Max:
lib: 1. c.
ultimo.*

*August. li:
10. de ci-
uitate Dei
c. 16.*

*Tacitus
lib. 4.*

*lib. 10. ci-
uit. Dei c.
16.*

an Romam migrare vellet; velle se respondit. Fortunæ muliebris effigies, sic affata est Romanas matronas, à quibus prius fuerat initiata: Rite me vidistis; riteque dedicastis. Arbor Ulmus, auctore Philostrato, Apollonium voce humana salutauit. An non isthæc admiranda in Imaginibus? & quæ sequuntur nunc, in hominibus? hæret nauis in Tiberi, nec loco mouetur viribus vllis boum, aut hominum. Claudia Vestalis discingit se, Zonamque nauis alligans, quò vult, deducit. Tutia Vestalis quoque, aquam Tiberi haustam cribro, fert ad Capitolium vsque. Cotem Tarquinius secat nouacula. Epidaurius serpens Æsculapio nauiganti Romam, comes adhæret. Ex plebe Alexandrina, oculorum tabe notus, remedium cæcitatatis exposcens gemitu, Vespasianum precatur, vt genas, & oculorum orbem aspergere dignetur oris excremento. Alius manu æger, orat calcari pede & vestigio Cæsaris, qui cuncta fortunæ suæ patere ratus, mox precibus annuit, & facit, quæ petebantur. Et ecce manus ad vsum conuersa; ac cæco dies illuxit. Mira, mira. Ad hæc quid D. Augustinus? Neutiquam eiusmodi opera conferenda cum illis, quæ leguntur in populo DEI facta. Est ità omnino. Pleraque enim curata fallaci dæmonum astutia, vt inde sibi honorem & cultum conciliarent diuinum, aut, veritate euersa, falsitatem hominibus persuaderent. Norunt, quibus pollent viribus naturæ, efficere admiranda, vt etiam fidē excedere videantur humanā. Norunt oculis mortalium, cum vasti sint deceptores, illu-

dere,

dere, sine non alio, quàm vt noceant, decipiant, & in errores inducant. Et quí non possint; cùm non raro Circumforaneos & Circulatores nobis imponere videamus, qui panem vorant, mox eius loco farinam, seu quid aliud spuunt. Bibunt vinum, idemque per iugulum remittunt. Vorant gladios, & acus cuomunt.

Tartarei ergò spiritus efficiunt, vt res inanimatae ambulent. Bestiae, arbores, statuae voces edant humanas. Navis progrediatur prius nullis viribus mobilis. Aqua per cribum non effluat. Et quis vires & fraudes Dæmonis omnes recenscat?

Sed quí fieri potuit, vt Vespasianus Cæsar, cæco restitueret visum, cùm à seculo non sit auditum, oculos cæci nati apertos? Tacitus, sanationem hanc cœlesti favori, & Numinis inclinationi in Vespasianum adscribit. Negauerim ego; cæcum penitus fuisse à Cæsare curatum, ipsius Taciti testimonio: medici enim de morbo interrogati, responderunt; non exesa esse vim luminis, sed redituram, si obstantia pellantur. Quid ergò mirum, à Vespasiano morbum curabilem naturæ viribus, opera dæmonis depulsum, seu veriùs, arte Apollonij Tyanæi, magorum omnium celeberrimi, & ipsi Vespasiano coniunctissimi? Addamus quoque ex Tertulliano; vero simile esse, dæmonem oculo infedissee, vsuque illius impediuisse, vt videretur sanare, cùm desineret nocere.

Cæterùm, si quis, & Mariana Miracula eleuare velit, & calumniari, quasi folius Dæmonis præstigi-

Ioann. 9.

In Apologet: ca. 22.

is procurata: huic opponimus; simulacra quidem nonnulla voces humanas vsurpasse, sed prophana fuisse; Marianas autem effigies seu statuas, sacras esse, & religiosas: in illis dæmones sibi fixisse domicilium; apud has, vt cederent, haud rarò compulsos. Præterea in Ecclesia constanter propugnatum fuisse, & creditum semper, Ethnicorum miracula à Dæmone, Mariana à DEO facta. Quid? si verum, quod noua fingit impietas: errauit Ecclesia, columna veritatis; errarunt Doctores sanctique Patres; libri, tabulæ, marmora falsa sunt, quæ vsq; huc Mariana nobis Beneficia commendarunt; & quod horrent excipere aures piæ, dæmon ipse Christo Seruatore nostro benignior & clementior extitit: ægri enim & calamitosi DEI Parentis opem rogarunt; audiuit dæmon & iuuit, periculis amolendis, morbis persanandis: obsurduit ad preces Christus. O execrandam blasphemiam. Quò nos ducis noua impietas? Vt Christo dæmonem æquemus, aut, quod impium magis, anteponamus? Apage sis! Credimus piè, palamque profitemur, non dæmonis arte, sed D. Virginis, magnæ & admirandæ, precibus, innumera tum corporis, tum animi Beneficia, à Numine impetrata, ac impetranda.

Verùm necdum ad illud responsum, de quo initio dubitabatur; veræ doctrinæ, fideique signa & notæ, sintne Miracula.

Signa esse, neutiquam dubitandum, cùm Seruator, doctrinæ suæ confirmandæ gratia, Apostolis contulerit potestatem patranda Miracula, qua illi

vsi, totum pænè orbem ad sacra Christiana adduxerunt. Signa tamen certa, & penitus indubitata esse, haud affirmamus. Balaam enim vates, vera prædixit, vera fide destitutus. Nec dubium, eiusdem notæ futuros non paucos, qui sua miracula, & inde se quoque commendantes, ipso decretorio die dicturi sunt Christo; *Nōne in nomine tuo prophet auimus, & in nomine tuo demonia eiecimus?*

Num. 24.

Matth. 7.

Insurges; hac ratione, pro Doctrina Christianæ veritate adstruenda, sumi non posse argumentum. Damus; indubitatum: pernegamus autem probabile, & quodammodo certum. Etsi enim haud rectè concludatur; cum, qui miraculum edit, veram habere fidem: rectissimè tamen; eam, in qua crebrò frequenterque Miracula fiunt, veram esse Ecclesiam, & aliam in qua nulla, indignam eo nomine, etsi in ea personet veritatis pollicitatio, quæ solùm promittitur, non autem exhibetur. Hoc probè intelligens Ecclesiæ Doctor, D. Augustinus, constantissimè omnia respuebat Sectariorum conuenticula; nullisque ratiunculis se ab Ecclesia Catholica auelli sinebat; *In qua, inquit, me tenet populorum ac gentium consensus: Sacerdotum item successio; ab ipsa sede Petri Apostoli ad presentem Episcopatum; Auctoritas denique Miraculis inchoata, spe nutrita, caritate aucta, veritate firmata.*

Contra e.
pissolam
Manichæi
c. 4.

